

17 ta' Ottubru, 1960

Imħallfin:—

**Is-S.T.O. Prof. Sir Anthony J. Mamo, O.B.E., C.St.J., Q.C.,
B.A., LL.D., President;**

Onor. Dr. A.J. Montanaro Gauci, C.B.E., K.M., LL.D.;

Onor. Dr. W. Harding, C.B.E., K.M., B.Litt., LL.D.

Maria Egizia Cassola

versus

Louis Cassola

Separazzjoni Personali — “Almonia Litis”.

H ja gurisprudenza tradizzjonal tal-Qratt ta' Malta li fil-pendenza tal-kawża tas-separazzjoni personali jingħata lill-mara l-“almonia litis”, bixx hija tkun tista' tkompli l-kawża, billi r-ragħ, bħala kap tal-komunjoni, ikollu f'idejh il-gid komuni. Din hija limitata għal dak l-import li l-Qorti tir-ritfenti neċċessarju bixx l-l-mara tista' tiddefendi ruħha adegwatament; fis-sens illi ma għandhiex tikkomprendi l-import kollu tal-ispejjeż ġudizzjarji li, meta tispicċa l-kawża, lill-mara jkollha tagħti lir-registratur, l-id-disensur u l-ix-xhieda. Imma għandha tkun ċirkoskritta għal dak li hu strettament meħtieg.

Il-Qorti:— Rat ir-rikors tal-attribi quddiem il-Prim' Awla tal-Qorti Civili tad-19 ta' Jannar 1960, li bih dik l-attribi talbet illi dik il-Qorti tordna lill-konvenut iħallas

somma adegwata għall-“alimonia litis”, u illi l-pensjoni alimentarja tīgi awmentata a proporzjon tal-ammont tal-bżonnijiet tal-familja u tal-mezzi tal-konvenut;

Omissis;

Rat id-digriet tal-Prim' Awla tal-Qorti Civili tat-12 ta' Gunju 1960, li bih dik il-Qorti pprovdiet fuq id-domandi tal-attriċi billi (1) awmentat il-pensjoni alimentarja stabilita fid-digriet ga msemmi b'sebgħa xelini (7s.) kulljum, u hekk ikkundannat lill-konvenut biex minn dak inhar il-quddiem, in pendenza ta' din il-kawża, fiċ-ċirkustanzi attwali, jissomministra lill-attriċi, għaliha u għat-tliet itfal minuri ga msemija, il-pensjoni alimentarja ta' £1.11.6 kulljum. bl-istess modalitajiet indikati fl-istess digriet. (2) u kkundannat lill-konvenut biex fi żmien tħax il-gurnata jħallas lill-attriċi “alimonia litis” fis-somma ta' tħax il-lira (£12). L-ispejjeż gew riżervati għall-ġudizzju finali; billi l-Qorti kkunsidrat;

Għar-rigward tat-tieni parti tad-domanda tal-attriċi illi b'digriet tat-2 ta' Awissu 1957, din il-Qorti, wara li han det in konsiderazzjoni . . . ikkundannat lill-konvenut iħallas lill-attriċi għaliha u għat-tliet itfal minuri komuni taż-żwieg li negħdin mal-attriċi, fil-pendenza tal-kawża, b'tito lu ta' alimenti provviżorji, il-pensjoni alimentarja ta' £1.4.6 ku'll jum;

Illi jirriżulta mill-provi li minn dak iż-żmien l-hawn iċ-ċirkustanzi tal-kontendenti tbiddlu biss . . . ;

Illi f'dawn iċ-ċirkustanzi d-domanda tal-attriċi fit-tieni parti ta' għalli tīgi akkolta kif ser jissemma;

Tikkunsidra, għar-rigward tal-ewwel parti tad-domanda tal-attriċi;

Illi hu naċċifku fil-ġurisprudenza ta' dawn il-Qorti li r-rekwiziti għall-otteniment tal-“alimonia litis” huma l-inovvertà tar-rikiedent u li dan ikollu raġuni tajba biex ieostni l-kawża. In kwantu għall-ewwel rekwiżit, il-provi

tal-povertà tar-rikjedent għandhom ikunu konkludenti. Dawn il-provi, però, hemm lok għalihom meta jkun jittratta minn kollitiganti estranei, u mhux f'ċerti kawzi, fost-hom bejn ragel u mara, meta l-povertà sa prova in kun-trarju għandha tiġi preżunta. Din il-Qorti hi soddisfatta li biex tista' tkompli l-kawża, l-attriċi għandha bżonn ta' din l-“alimonia”. Jekk hija għandha bżonn ta' għajjnuna akbar biex tista' tgħix u tħajnej l-uleddha, neċċessarjament dan ifiasser li l-attriċi ma għandhiex mezzi biex tkompli adegwatament l-istanza minnha avanzata. In kwantu għar-rekwizit l-ieħor, din il-Qorti hi tal-fehma wkoll li għandha timmilita favur l-attriċi l-preżunzjoni li hija assistita minn “buon diritto”. Hu wkoll pacifiku, però, li l-“alimonia” għandha tikkomprendi biss l-import li l-Qorti tirritjeni neċċessarju kien il-parti tista' tiddefendi ruħha adegwatament, fis-sens li ma għandhiex tikkomprendi l-import kollu ta' l-ispejjeż għudizzjarji li a għudizzju terminat il-mara jkollha tagħti lir-Registratur, lid-difensur u lix-xhieda, imma għandha tkun ċirkoskritta għal dak li hu strettament meħtieg;

Illi għalhekk id-domanda tal-attriċi fi-ewwel parti tagħha għandha tiġi wkoll akkolta kif ser jissemma;

Raṭ ir-rikors tal-konvenut, li bih appella mid-digriet fuq imsemmi tal-Prim' Awla tal-Qorti Civili, u talab ir-riforma tal-istess digriet. fis-sens li ż-żieda tar-rata alimentarja tiġi mnaqqsa għal mhux iż-żejjed minn żewġ xelini u nofs kulljum għaliha u għal uliedha, u għalhekk jiġi revokat dak id-digriet għall-eċċess ta' dikt ir-rata, u jiġi revokat in kwantu ghall-“alimonia litis”; bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi;

Omissis;

Ikkunsidrat;

Illi hija ġurisprudenza tradizzjonali tal-Qrati ta' Malta li fil-pendenza tal-kawża tas-separazzjoni personali tingħha ta' lill-mara l-“alimonia lits” biex hija tkun tista' tkompli l-kawża, kif i-r-ragel bhala kap tal-komunjoni, ikollu f'idejh il-ġid komuni. L-ammont ordnat mill-Ewwel Qorti huwa

moderat hafna, u ma jistghax jiġi kunsidrat bħala gravus għall-appellant;

Għaldaqstant ma hemmx lok li din il-Qorti cċaħħad l-i'l-attriči mill-“alimonia litis” li tatha l-Ewwel Qorti;

Ikkunsidrat;

Illi anki meta wieħed jieħu fil-konsiderazzjoni l-kera li qiegħdha tiffranka bl-okkupazzjoni tad-dar fejn qiegħdha, u l-fftit renta li qiegħdha ddahħal l-attriči, din il-Qorti ma jidher il-ħalliex li hemm lok li tigi mnaqqsa, kif talab l-appellant, iż-żieda tar-rata alimentarja dekretata mill-Ewwel Qorti. U tabilhaqq . . . U fl-ahħar mill-ahħar, wara li jħallas l-a'imenti provviżorji dekretati mill-Ewwel Qorti, l-appellant jibqgħalu biex jgħix adegwatament;

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti tiċħad l-appell tal-konvenut appellant u tikkonferma d-digriet appellat; bl-ispejjeż ta' din l-istanza kontra l-appellant.
